Zaterdag 18 November 1944. DAGBLAD 61ste Jaargang No. 4363

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3,50 gld..

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog Redactie-adres Consciëntiesteeg 27, telef. 1858; Postbus 80, Willemstad.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad, N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Patton over de grens bij het drielandenpunt.

Britten nemen Beringen.

DE OPMARS AAN HET WESTFRONT.

door

William Frye.

Voetvolk van het Noordamerikaanse 3e leger is Metz binnengerukt uit het Noorden en Zuiden, terwijl gemechaniseerde patrouilles van de ruiterij 40 kilometer ten Noord-Oosten daarvan doordrongen in het Reich, waar de Duitse, Franse en Luxemburgse grenzen samenkomen.

Dit zijn twee uit een reeks vorderingen, die door Eisenhowers zes Geallieerde legers langs het Westelijk front van 650 kilometer geboekt werden in de richting van de Rijn.

Aan het 21 kilometer lange front ten Oosten en Noord-Oosten van Aken waren de Duitsers niet in staat de krachtige aanval van de Noordamerikaanse 1e en 9e legers in de richting van Keulen en het Ruhrgebied te breken. Door de bres ten Oosten van Stolberg zou het 1e leger tegen een hardnekkig verzet zijn opgerukt tot binnen 40 kilometer van de Rijn, doch van officiële zijde wordt nog veel geheimzinnigheid in acht genomen ten aanzien van dat front.

Nabij de Zwitserse Alpen trokken Franse koloniale troepen de 25 kilometer brede pas van Belfort binnen tot 8 kilometer van het smalste deel daarvan.

Aan het Noordelijk einde van de Geallieerde linie vestigde het Britse 2e leger in zijn opmars naar de Maas een nieuw bruggenhoofd over het Afwateringskanaal en veroverden het Beringen op 4 kilometer ten Zuid-Oosten van Meiel. De Britten bedreigen steeds meer het verkeerscentrum Venlo waarvan zij nog 14 kilometer verwijderd zijn. Verder ten Zuiden ruimden de Britten de overige vijandelijke troepen op en versterkten zij hun greep op het Maasfront tegenover Roermond, dat evenals Venlo een toegangspoort is naar Duitsland.

Aan het Zuidelijk einde van de Geallieerde linies stormden tanks van het Franse 1e leger de pas van Belfort binnen en namen zij de stad Montbeliard alsook Hericourt op 8 kilometer van Belfort in winsten van 5 tot 7 kilometer. Belfort is thans binnen geschutsafstand.

Ten Noorden van waar de Fransen aanvallen, kwam het Noordamerikaanse 7e leger in een algemene aanval 3 tot 5 kilometer vooruit langs een front van 50 kilometer. Deze aanval is gericht op Straatsburg aan de Rijn. Het 7e leger nadert reeds Blamont, Badonviller en St. Die. Blamont ligt op 65 kilometer bewesten Straatsburg.

De Duitsers bieden het krachtigst verzet tegen de Noordamerikaanse 1e en 9e legers, die zich een weg banen naar de Roer, de eerste natuurlijke versperring voor de Rijn. Berichten van het front melden de verovering van Gressenich op Vrijdag door het 1e leger, terwijl het 9e en 4 steden nam op de eerste dag en ook meer dan duizend gevangenen nam binnen de eerste 24 uur na de opening van de aanval.

De opmars in het Zuiden gaf den Geallieerden de beheersing over het Blamont-plateau en een mogelijke toegang naar de vlakte van Straatsburg. De Duitsers zouden zich in wanorde teruggetrokken hebben van Delle na uit Montbeliard geslagen te zijn.

In een opmars ten Noorden van Landeville en ten Zuiden van Bryère veroverde het 7e leger Remoncourt, Domèvre, Le Paire, Hurbache, St. Marguérite, Saulcy-Sur-Meurthe, St. Léonard, Ancerviller, St. Maurico, Thirville, Taintrux, Chévry en La Nolle.

Domèvre ligt op 3 kilometer ten Zuid-Westen van Blamont. Een bericht van het front zeide, dat de nazies hun verschroeide-aarde-politiek voortzetten en Le Paire verbrandden voordat zij zich terugtrokken. (Londen, (AP) 18.11).

LUCHTMAARSCHALK LEIGH MALLORY VERMIST.

Het Britse Ministerie van Luchtvaart maakte bekend, dat Luchtmaarschalk Sir Trafford Leigh Mallory en Lady Leigh Mallory sedert 14 November vermist worden toen het vliegtuig, waarmede zij naar Zuid-Oost Azië reisden, niet op zijn bestemming aankwam.

LUCHTMAARSCHALK LEIGH MALLOW.

Het Ministerie zeide, dat de Luchtmaarschalk op weg was om een nieuwe benoeming als Opperbevelhebber van de luchtmacht in Zuid-Oost Azië te aanvaarden. Sir Trafford had de leiding van de luchtverrichtingen bij de invasie van het Europese vasteland door de Geallieerden. Hij was overgeplaatst naar de staf van Admiraal Louis Mountbatten, Opperbevelhebber in Zuid-Oost Azië.

Verdere biezonderheden zullen worden bekend gemaakt zodra deze beschikbaar zijn, aldus de bekendmaking (Londen, (AP) 17.11).

DE STRIJD OP LEYTE.

C. Yates McDaniel seint uit MacArthurs Hoofdkwartier:

Japanse pogingen om tegenaanvallen te doen mislukten overal rondom de defensiering bij Ormoc. In het Noorden, Oosten en Zuiden sloegen de Noordamerikaanse troepen de vijandelijke bewegingen uiteen zonder een meter gronds te verliezen. In sommige gevallen kwamen zij zelfs vooruit. De belangrijkste deze vorderingen vond plaats ten Zuiden van Limon. Er werd een wegversperring geworpen over de weg naar Ormoc. Japanse voorraadcolonnes, welke zich langs de weg voortbewogen naar Limon werden vernietigd.

De Noordamerikaanse strijdkrachten nabij Limon ontvingen versterkingen van de „Rode Pijl" (32e) divisie, die de woudgevechten leerde bij Buna en Aitape.

Ten Oosten van Ormoc sloegen eenheden van de 24e en 1e ruiterij verschillende tegenaanvallen af. Het terrein is in dit gebied zeer woest, doch het geschut kon worden gericht op bergstellingen teneinde de moeizame voortgang van het voetvolk en de ruiterij te steunen. (MacArthurs Hoofdkwartier in de Philippijnen, (AP) 18.1).

PATTONS OPMARS NAAR DE DUITSE GRENS.

door

Austin Bealmear.

Het Noordamerikaanse 3e leger heeft zijn gepantserde strijdkrachten voor de eerste maal geworpen over de Moezel benoorden het omstreden Metz en liet de tanks 8 kilometer Oostwaarts snellen tot nabij de grens van het industriële Saargebied, een belangrijke bron van Duitslands oorlogsmacht. Deze verrassende aanval kwam terwijl het Noordamerikaanse 1e leger ten Noorden ervan aanvalt onder dekking van duizend kanonnen en 3 kilometer vooruitdrong tot een punt op 22 kilometer binnen Duitsland en slechts 45 kilometer van de Rijn.

Al de zes legers van Generaal Eisenhower trokken Oostwaarts in het winter-offensief. Er nemen mogelijk 1.250.000 manschappen aan deel. De Duitse linies worden waarschijnlijk bezet door minder dan 500.000 man.

Een bericht van het front zeide, dat Pattons tanks doordrongen naar Remeling op 3 kilometer van de Saargrens. Het voetvolk verspreidt zich uit het zelfde bruggenhoofd rondom Königsmacher en valt ten Noorden van de tankcolonnes aan. Men nadert twee steden binnen 2½ kilometer van de Duitse grens waar deze ombuigt en Oost-West loopt. Een strijdmacht naderde Manderen na een opmars van 5 kilometer. Een andere, 5 kilometer Westelijker, rukte op in de richting van Rustroff op gelijke afstand van de grens waar deze samenkomt met die van Luxemburg en Frankrijk. (Geallieerd Hoofdkwartier, (AP) 17.11).

HET RUSSISCH OFFENSIEF IN HONGARIJE.

door

Eddy Gilmore.

Een massa van Russisch voetvolk, tanks en geschut, welke rondom Boedapest was samengetrokken, zwenkte Noordwaarts naar de passen in de Matrabergen ten Noord-Oosten van de hoofdstad en wierp de Duitsers en Hongaren terug in de richting van centraal Tsjechoslowakije en Wenen.

De vijand scheen onthulst te zijn door de gehele onderneming. Eerder in de week had Malinovsky grote strijdkrachten naar het Rode leger Boedapest zal geschakeld waardoor het Duitse Hoofdcommando misleid werd.

Het is echter duidelijk, dat het Rode leger Boedapest zal nemen wanneer het gereed is voor de uiteindelijke aanval. En intussen lopen de verdedigers het risico te worden afgesneden.

50 Tot 65 kilometer scheidt nog de Sovjets van de Donau in sommige sectoren ten Noord-Oosten van Boedapest en met de snelheid waarmede het Rode leger oprukt schijnt het dat de opening spoedig zal worden overbrugd.

Niettegenstaande de bittere tegenstand met allerlei antitank wapenen, mijnenvelden vallen schenen de Duitsers en Hongaren niet in staat te zijn Malinovsky's opmars ten Noord-Oosten van Boedapest tot staan te brengen.

Drie belangrijke doelen Hatvan, Miskolc en Eger — lagen vlak voor de oprukkende colonnes. Zij liggen alle binnen het Russisch schootsveld en men verwacht dat ten minste een ervan zal vallen voordat het weekeinde verstreken is.

De eerste sneeuwstorm van het jaar, welke over Moskou trok, zou zich belangrijk Zuidelijker voortbewogen hebben en de verrichtingen van lucht- en grondstrijdkrachten hinderen op het Hongaarse slagveld.

De Russen zeiden niets over de Duitse erkenningen, dat het Rode leger een bruggenhoofd gevestigd heeft bij Batina in het Zuiden van Hongarije.

Er is geen nieuws omtrent de bewegingen van Tolbukhins grote 3e leger, dat gedeeltelijk in Hongarije en gedeeltelijk in Joegoslavië zit. De Sovjets zullen er vermoedelijk niets van zeggen en de Duitsers laten gissen tot de werkelijke slagen vallen.

Het meest waarschijnlijk is, dat wanneer de aanval op Boedapest komt hij zal samengaan met een offensief naar Wenen en Centraal Tsjechoslowakije.

Voor zulk een groots plan is het leger van Tolbukhin — dat bekend is om zijn grote bewegelijkheid — wel nodig. (Moskou, (AP) 18.11).

COMMOSSARIAAT VOOR LASDBOUW ENZ.

Generaal Kruls heeft een algemeen commissariaat voor Landbouw, Handel en Industrie benoemd. Dit lichaam is belast met de zorg voor het economisch leven in het bevrijd gebied. De voorzitter van het Commissariaat, dat zijn zetel in Tilburg heeft, is Professor Jan de Quaai, terwijl tot leden benoemd werden: A. B. Boersma J. H. Gispen en Dr. D. J. M. van Spaendonck. Tot tijdelijk rijksbemiddelaar in industriële geschillen werd benoemd Jhr. Dr. W. J. J. Muralt.

Kort geleden is te Londen aangekomen Pangeran Arjo Boto Koesoemo zoon van den Soesoehoenan van Soerakarta. Hij studeerde rechten in Nederland en wist onlangs te ontsnappen.

De Actie van Dr. Kasteel

Het initiatief, dat door onzen Gouverneur genomen is naar aanleiding van een desbetreffend telegram aan de Gouverneurs van de twee staatsdelen, die vrij bleven in de oorlogstijd, is symbolisch. Hier heeft Curaçao — en hetzelfde geldt van Suriname, dat wij thans evenwel buiten bespreking laten.— gelegenheid een daad te stellen, die voor ons staatsdeel van enorm gewicht kan blijken.

Gewicht, dat misschien niet terstond in geld zal zijn uit te drukken. Wat kan het betekenen ter leniging van deze grote nood — van dewelke Dr. Kasteel, naar elders in dit blad in het verslag van gisteren gehouden vergadering wordt geschreven, zeide, dat wij ons geen illusies benoeven te maken, — een ton, vijf ton, desnoods een millioen bij te dragen? Dat zal niet meer zijn dan een druppel in de emmer. Maar zoals een druppel de emmer kan doen overlopen en dus hoe klein ook van groot belang kan blijken, zo bezien wij deze daad van Dr. Kasteel. Het is een symbolische handeling, die tevens bedoeld is enig practisch nut te hebben.

Het is waar, van al het geld, dat thans door onze gecoördineerde hulporganisaties zal worden vergaard, kunnen misschien juist zoveel huizen gebouwd worden om een straat te vullen. Maar het is hiemede zoals Mgr. Verriet indertijd al zeide bij de oprichting van het Steunfonds Katholiek Nederland: tot nu toe heeft Curaçao altijd van Nederland gekregen, laat het thans een iets terugschenken.

Daarom beschouwen wij de daad, die gisteren in de feestelijke omgeving van de zaal, waar onze Volksvertegenwoordiging pleegt saam te treden, de Landszaal van zulk een gewicht.

Op zichzelf kan men de vraag stellen of het juist is, dat een steunactie van overheidswege uitgaa. Veeleer kan men de mening huldigen, dat zo iets uit het volk opkome en dat de overheid er niet is om door liefdadigheidsacties te steunen, maar door sociale wetgeving en andere voorzieningen. Zulk particulier initiatief was er op de Curaçaose eilanden dan ook in ruime mate. Men bezie het lijstje in ons verslag maar. Het Prins Bernhard Comité staat er niet bij, omdat dit niet beoogt steun te bieden aan oorlogsslachtoffers, maar bij wil dragen aan de oorlogvoering. Reeds lang hoorde men vragen waarom er toch niet een coördinatie kon komen. Reeds lang verzuimde men bij te dragen, omdat men niet meer wist waaraan men zou bijdragen. Het aantal werd te groot.

In hoeverre het driemanschap zal slagen in de coördinatie der steunfondsen weten wij nu nog niet. Zeker is evenwel, dat allen thans vol verwachting zijn. Bij gesprekken, welke hier en daar erover gevoerd werden, hoorden wij vragen, of Curaçao niet een soort „vredesbons" zou kunnen uitgeven in de trant van de „oorlogsbons" in andere landen. Ongetwijfeld zou men op deze wijze een groter bedrag bijeengaren dan bij collecten. Daar staat natuurlijk weer tegenover, dat het op bons verkregen geld een lening — al dan niet renteloos, maar zonder rente voorzien wij weinig succes in Curaçao — wordt, die te harer tijd moet worden afgelost. Wat er ook kome, zeker is, dat ons Curaçao dat na deze oorlog in een zo geheel andere verhouding tegenover het moederland zal komen te staan, iets kan doen, dat historisch van betekenis wordt.

Het nieuws van vandaag.

Ook Patton heeft thans zijn troepen over de Duitse grens gezonden. Hij is derde Noordamerikaanse generaal, die Duits gebied betrad. De anderen zijn Hodges en Simpson, die op het ogenblik tegen de Siegfried-linie beuken ten Noorden en Oosten van Aken. Overal wordt voortgang gemaakt aan het Europese Westfront. In het Noorden hebben de Britten een nieuw bruggenhoofd gevormd over het Afwateringskanaal en Beringen veroverd aan de weg, die van Meiel naar Venio loopt. Zuidelijker namen zij Horn nabij de Maas. De Duitse tegenstand is licht in deze sector en het zijn voornamelijk de landmijnen, die de opmars vertragen. De tegenstand, welke de 9e en 1e legers ondervinden, wordt echter niet alleen door mijnen geboden, doch door fanatieke nazies in krachtige verdedigingsposten. Verschillende stadjes werden genomen, doch veel biezonderheden zijn nog niet gemeld over deze aanval. Het 9e leger nam echter duizend gevangenen op de eerste dag van het nieuwe offensief.

Behalve dat Pattons troepen over de grens kwamen bij het drielandenpunt, zijn zij ook de stad Metz binnengetrokken uit het Zuiden en Noorden.

Er waren tekenen, dat de nazies de stad zouden verdedigen, zodat men kan aannemen, dat er thans straatgevechten woeden.

Het Noordamerikaanse 7e leger valt aan in de richting van Straatsburg. Men nadert St. Die in de Vogezen en nam verschillende andere plaatsen in de opmars. De Duitsers hebben weinig in te brengen tegen de Fransen en vluchten in wanorde waarbij zij de dorpen achter zich in brand steken. Montbeliard is bezet in de opmars der Franse troepen.

Malinovsky heeft de Duitsers in Hongarije verrast met een nieuwe aanval ten Noord-Oosten van Boedapest. Deze aanval is gericht op Centraal Tsjechoslowakije en wist reeds een doorbraak te maken in de Duitse linies. Men verwacht, dat Boedapest zal worden aangevallen zodra de Russen met hun voorbereidingen gereed zijn. En dan komt er mogelijk nog een opmars naar Wenen door het leger van Tolbukhin, dat zich ergens in het Zuiden van Hongarije moet ophouden, doch waarvan verder weinig bekend is.

DE KRONIEK DER VICTORIE

"12 November — Het Duitse slagschip „Tirpitz" in de grond geboord. Himmler leest een proclamatie van Hitler voor waarin een oproep gedaan wordt tot een verdediging van Duitsland op leven of dood.

13 November — Pattons troepen nemen enkele forten rondom Metz. Algemene vorderingen in Oost-Frankrijk gemeld.

15 November — Het Britse 2e leger opent de aanval bewesten de Maas. Duitsers beginnen Nederlandse mannen uit Nederland weg te voeren.

16 November — Noordamerikaanse troepen bezetten de Mapia-eilanden. De Noordamerikaanse 1e en 9e legers openen het offensief tegen Duitsland.

Het heeft niet lang geduurd na de opening van Antwerpens haven voor de Geallieerde scheepvaart, dat Generaal Eisenhower zijn legers in een algemeen offensief tegen Duitsland wierp. Het was allang voorspeld, dat daarmede de grote aanval zou komen. Het Duitse Hoofdcommando had het geweten en het Duitse communiqué sprak de laatste dagen herhaaldelijk over grote Geallieerde troepenbewegingen in het Zuid-Oosten van Nederland. Iedereen vermoedde het de aanval, welke in Oost-Frankrijk gaande was en waarvan de vestingstad Metz het brandpunt was, zou eerstdaags worden uitgebreid tot een enorm najaars-offensief.

Generaal Eisenhower zelf scheen vol vertrouwen over het succes van de opmars die beraamd was tegen de krachtigste verdedigingsstellingen waarvoor zijn legers zich ooit gesteld hebben gezien.

Tot nu toe trok de Generaal zijn verklaring niet in, dat Duitsland vóór het eind van dit jaar verslagen zal worden, al spraken zulke deskundigen als Roosevelt, Churchill en Generaal Alexander reeds over 1945 als het jaar van de eindoverwinning in Europa.

Wij hebben nog anderhalve maand te gaan en zoals de toestand op het ogenblik is, kan niemand met zekerheid zeggen, dat de instorting van het nazierijk binnen die korte tijdspanne zal komen.

Er kan niettemin van alles gebeuren nu aan het Westfront het grote offensief is ingezet, nu Stalin zijn legers in het Oosten groepeert voor een beslissende doorbraak en in Duitsland vreemde dingen schijnen plaats te vinden.

Wat vooral aanleiding gaf tot de bespiegelingen over de toestand in Duitsland was het feit, dat Adolf Hitler niet sprak op de dag van dat grote naziefeest: de herdenking van de Bierhal 'putsch'.

In plaats daarvan kweelde en dreigde Paul Goebbels Zondag voor de radio op zijn gewone overredende wijze, het 'Sieg Heil' geroep werd uitgezonden en Heinrich Himmler in eigen persoon las op plechtige wijze een proclamatie van den Führer voor. De proclamatie weerspiegelde echt de geest, die dezer dagen in

de hoogste naziegelederen moet heersen.

Men drong er bij de Wehrmacht en het volk op aan om tot de dood te vechten. Geen stad, geen straathoek, geen struik en geen hakenkruis moest zonder strijd worden afgestaan aan de invallers. De proclamatie zocht de slaafsgehoorzame Duitsers op te voeren tot een fanatisme op Japans model.

Of de heren Himmler & Co. hierin zullen slagen valt natuurlijk ten sterkste te betwijfelen, want zulk een fanatisme wordt niet in één, twee drie aangekweekt, doch ligt in de aard van het volk besloten. Nu hebben de Duitsers wel getoond, dat zij koelbloedig kunnen doden en moorden, doch als zij op het slagveld ervan overtuigd raakten dat een verder verzet slechts tot hun uitroeiing zou leiden, wierpen zij steeds de wapenen neer.

Het stilzwijgen van Hitler, om daarop terug te keren, heeft een stroom van geruchten doen ontstaan, die zowat alle mogelijkheden omvatten welke men zich zou kunnen indenken. Hier zijn zij, in het kort saamengevat:

a) Hitler is dood, b) Hitler is ziek, liefst krankzinnig, c) Hitler is gevlucht en d) Hitler houdt zich opzettelijk op de achtergrond of wordt op de achtergrond gehouden.

Radio-Berlijn bleef koppig beweren, dat de Führer gezond en wel is en het te druk heeft met de oorlogvoering om redevoeringen te houden — een wel wat gezochte reden.

Wij willen niet gissen naar de ware reden van Hitlers zwijgen, doch het lijkt ons, dat hij niet lang stil kan blijven indien hij gezond en wel is. Het Duitse volk zal zich ongetwijfeld afvragen wat de oorzaak kan zijn en hierdoor wordt achterdocht gekweekt tegen het staatsgezag. Het Duitse moreel moet toch al laag gedaald zijn en in de crisis die Duitsland thans doormaakt kan niet gerisqueerd worden dat het nog lager dale.

Op het ogenblik heeft de Duitse regering ook al wrijving met Zweden. De Zweden hebben verschillende Duitse agenten uitgezet en treffen over het algemeen maatregelen waaruit blijk, dat zij helemaal niet bang meer zijn voor de Duitse bluf. Leiders van onzijdige landen hebben opeens veel sympathie voor de zaak der democratie en beweren, dat hun houding in deze oorlog van voordeel geweest is voor de Verenigde Naties. Opmerkelijk is de ommezwaai van Spanje, dat zich bij monde van Dictator Francisco Franco zeer vleiend over de democratie heeft uitgelaten.

Dit land gaat in Europa een gelijksoortig probleem bieden als Argentinië op het Westelijk Halfrond. Van communistische zijde vooral wordt aangedrongen op een strenge houding ten opzichte van Spanje; men schroomt zelfs niet voor een nieuwe burgeroorlog in dat land om Franco af te zetten. Groot Britannië en Frankrijk, — dat thans weer tot de rang van grote mogendheid verheven is, — volgen evenwel een voorzichtige politiek waarbij men gedwongen is Franco te erkennen om niet vrij spel te geven aan de communisten.

Generaal Charles de Gaulle schijnt voorlopig in zijn land de touwtjes goed in handen te houden en hij heeft hierbij het voordeel op de krachtige steun van Groot Britannië te kunnen rekenen. Dit is wel goed gebleken bij het bezoek dat Churchill en Eden pas aan Parijs gebracht hebben.

Stalin heeft nu De Gaulle uitgenodigd naar Moskou, hetgeen niet anders kan betekenen dan dat de Russen in den Generaal een staatsman erkennen, waarmede in de toekomst rekening zal moeten worden gehouden.

Met de geschiedenis van Frankrijk voor ogen bouwen wij voor de toekomst van Europa onze hoop op dat land. Want als enig land in Europa de democratie kan laten zegevieren dan is het Frankrijk.

Lagerhuis over het memorandum van de Nederlandse Regering:

„Wij hebben van de Nederlandse Regering een officiële bekendmaking ontvangen, waarbij deze regering zich het recht voor behoudt om als schadevergoeding voor de Duitse vernielingen een gedeelte van het Duitse grondgebied op te eisen, hetzij door volledige afstand hetzij door het onder economisch toezicht van Nederland te stellen op voorlopige of op permanente basis. Wat de Britse regering betreft zullen alle rechtvaardige eisen voor territoriale schadevergoeding ten koste van Duitsland, die door Nederland in de toekomst gesteld mochten worden, op energieke wijze gesteund worden (Aneta).

LANDMIJNEN, MODDER EN WATER IN DE SLAG OM MOERDIJK.

Het Poolse Telegraaf Agentschap heeft biezonderheden bekend gemaakt over de inneming van Moerdijk, waar sterke Duitse verdedigingswerken de oversteek van het Hollands Diep beletten.

De versterkingen van Moerdijk werden in 1940 gebouwd: zij bestonden uit twee rijen machinegeweernesten, die onderling verbonden waren door ondergrondse gangen. De frontlinie bevond zich achter een twee meter dikke muur en daarvoor lagen mijnenvelden en waren prikkeldraadversperringen aangebracht. Tanks begonnen de aanval en beschoten de muur met zware projectielen, tot er twee bressen in geslagen waren. Een van deze openingen werd echter door een tank, die buiten gebruik was gesteld door een landmijn, versperd. In snelle vaart drongen de tanks daarop door het andere gat; de vijand werd door de manoeuvre volkomen verrast; voetvolk volgde de tanks onmiddelijk door de opening. Terzefdertijd rukten andere eenheden voetvolk op uit het Oosten. Zij trokken kilometers door modder en water. Het Duitse garnizoen van de eerste versterkingslinie gaf zich over, maar de strijd voor de tweede linie en het dorp zelf duurde voort. Eerst de volgende dag slaagden de Polen er in de vijandelijke verzetsnesten op te ruimen en werd het dorp ingenomen.

Bijna honderd Duitse lijken lagen op het slagveld en 246 man werd gevangen genomen. Hieronder bevonden zich tien officieren (Aneta).

ONS KONINKRIJK

N.S.B.-ERS GESCHORST.

Tien vooraanstaande N.S.B.-ers zijn geschorst in afwachting van een onderzoek naar hun gedrag gedurende de eerste Septemberdagen toen de Geallieerden de Nederlandse grens naderden. De geschorsten zijn G. J. K. baron van Lynden van Horstwaerde, adviseur van Mussert, J. Bekker, vertegenwoordiger van Mussert in Zeeland, Max graaf Marchant d'Ansembourg, vertegenwoordiger van Mussert in Limburg, J. P. Rechtseiner, Hoofd van het Commissariaat, Ernest Voorhoeve woordvoerder van het Hoofdkwartier, C. Thoen, waarnemend Hoofd van het Propagandabureau, F. E. W. van Vloten, vertegenwoordiger van Mussert voor Sociale Zaken, Dr. C. C. A. Croin, geautoriseerd vertegenwoordiger voor de Artsenkamer. Q. ten Cate hoofd van het Sibbe instituut en S. L. A. Plekker, burgemeester van Haarlem (Aneta).

[Baron van Lynden van Horstwaerde, indertijd woonachtig aan de Praamgracht te Soestdijk, vlak bij het Paleis van Hare Koninklijke Hoogheid, is al jaar en dag een merkwaardig soort N.S.B.-er. Hij was niet alleen N.S.B.-er, maar heeft nog eens beproefd een geestelijke Orde te stichten, die aan dit onheilzame doel zou moeten medewerken. Gebruik makend van de stemming, die in de kringen der jongeren van de Nederlands Hervormde Kerk heerste, stichtte hij de Orde van de Getrouwe Getuigen. Vele jongeren in de Hervormde Kerk wensten vernieuwing. Barth gaf hun daartoe de grondslag, het zg. liturgisch streven van enkele predikanten, de conferenties hernieuwden bewustzijn iets van het zelf beleefde naar buiten uit te dragen. Van Lynden stichtte toen een Orde naar de trant van de katholieke Derde Orden, dus van mensen die in de wereld blijven, maar zekere verplichtingen op zich namen. Veel succes had men niet. De Standaard en De Nederlander waarschuwen toen al tegen de nazi-ideologie die onder de dekmantel van een geestelijke Orde schuil ging — Redactie].

ROTTERDAMS HAVEN VOLKOMEN VERNIELD.

Volgens nieuwe inlichtingen, die de Regerings Voorlichtings Dienst te Londen ontvangen heeft is de haven van Rotterdam in puin en hebben de Duitsers alle havenmateriaal en alle havenloodsen, silo's en entrepôts vernield. Vooraleer tot de verwoesting van de haven over te gaan, hebben de Duitsers alle machinerieën en werktuigen op schepen weggevoerd naar Duitsland.

Ook de scheepswerven zijn volkomen leeg geplunderd. In September werd een begin gemaakt met de vernieling van de haven. De haven werd geblokkeerd met gezonken schepen, de kademuren werden vernield, de petroleumhouders met dynamiet opgeblazen, de werven, de hellingen en de havenloodsen in brand gestoken. De Nederlanders werden door gewapende bewakers teruggedreven, toen zij probeerden om de branden te blussen.

In sommige stadswijken moesten de mensen verhuizen, toen de Duitsers met hun vernielingswerk bezig waren. Toen de mensen later terugkwamen, vonden zij hun huizen verwoest. Om de kademuren te vernielen, plaatsten de Duitsers tijdbommen onder water, die reusachtige fonteinen opwierpen bij de ontploffing. Niet alleen de muren werden vernield, maar ook de fundamenten, waarop zij gebouwd waren. Gehele kranen verdwenen in het water. Om de haven te blokkeren hebben de Duitsers alle in aanbouw zijnde schepen, die te Rotterdam waren gebruikt. De betonnen entrepôts van de Holland-Amerika lijn werden op verschillende punten opgeblazen en liggen nu gedeeltelijk onder water (Aneta).

ENGELAND STEUNT TERRITORIALE EISEN.

Clement Attlee verklaarde naar aanleiding van een vraag in het

„BEROEPSPLICHT" IS GEEN VERONTSCHULDIGING.

Nederlandse regering waarschuwt de politie.

De Nederlandse regering heeft een verklaring via radio Oranje bekend laten maken gericht tot de Nederlandse politie.

„Wij hebben bericht ontvangen dat de laatste tijd te Utrecht Nederlanders aangehouden werden en weggevoerd om voor de Duitse legermacht te werken. Deze aanhoudingen hebben plaats gehad met medewerking van Nederlandse politiemannen, onder bevel van majoor Huizinga en adjudant Blumen of Blumer. Degenen, die deze aanhoudingen hebben bevolen en die er aan hebben medegewerkt moeten zich rekenschap geven van hun misdrijf. Zij dienen ook rekening te houden met wat hun te wachten staat.

In de eerste plaats zijn zij schuldig volgens artikel 26 van het Besluit Buitengewoon Strafrecht. Volgens dit artikel is degene, die in deze oorlog de vrijheid van een derden persoon in gevaar brengt of hem aan den vijand overlevert strafbaar met zware gevangenisstraffen; in gevallen waarbij het slachtoffer zwaar letsel oploopt of gedood wordt kan de schuldige met de doodstraf veroordeeld worden.

In de tweede plaats zijn zij schuldig aan het helpen van den vijand en het staat vast dat overvallen, zoals die te Utrecht hebben plaats gehad georganiseerd zijn ten voordele van den vijand. Wij herhalen, dat het hier een misdaad geldt die volgens artikel van bovenaangehaald Koninklijk Besluit gestraft wordt met gevangenisstraffen van 20 jaar of de doodstraf.

Degenen die denken, dat zij, als medeplichtigen minder zwaar gestraft zullen worden dienen er wel rekening mee te houden, dat zij dezelfde straffen kunnen verwachten als de hoofdschuldigen. Huizinga, Blumen en alle anderen, die in deze aangeegenheid betrokken zijn worden gewaarschuwd, dat zij zich niet kunnen verschuilen achter hun zg. beroepsplicht (Aneta).

DE HEER EN MEVROUW
C. M. MEYBOOM - BEUKELMAN
geven met blijdschap kennis van de geboorte van hun zoons
CORNELIS MARINUS
en
JAN
St. Elisabeth Gasthuis. 18 Nov. 1944.

CURAÇAO

EEN GESLAAGD JEUGDCONCERT.

Voor een dankbaar gehoor van kinderen, jongelingen, maagden en der...er ouders heeft de jeugd van Curaçao gisteravond in het theater Brion een concert gegeven, dat in alle opzichten buitengewoon geslaagd is. In hun zg. admiraalspakken zongen jongens van het St. Thomascollege onder leiding van Frater M. Vedastus „De Zwerver" en het „Jodellied". Vooral het laatste was buitengewoon aardig en wat gemeenschapszang betreft, willen wij tegelijkertijd als pendant het slot van de avond noemen, het Jagerkoor en de Avondzang, welke door het St. Martinusgesticht gezongen werden onder leiding van Mejuffrouw Marie Sprockel.

Marleentje Colijn, acht jaar oud, gaf een pianosolo, dat buitengewoon in de smaak viel. Marleentje heeft alles mede en speelt aardig. Zo oogstte zij al spoedig applaus op applaus. Dit verwierf ook Charlie Sweers, die een vioolsolo gaf. Beiden werden aan de vleugel begeleid door Mejuffrouw Nellie Jongepier, wie het misschien hier en daar aan verve ontbreekt, maar die zeker met veel gevoel en muzikaliteit wist te spelen. Charlie zelf muntte uit door de keurige wijze waarop hij speelde.

Een ander vioolsolo was van Edna Lamping die verschillende moeilijke stukken heel goed wist te spelen. Stanley Martina gaf twee stukken van Brahms op de vleugel. Adhemar Hart van Bonaire, die aan de vleugel begeleid werd door Jac. Palm — geen jongeling van jaren, maar van hart —, speelde ook heel goed, vooral toen er moeilijke passages kwamen.

Nellie Jongepier, die tot dan toe begeleid had, kwam zelve met een pianosolo van Chopin, waarbij haar muzikaal gevoel weer aan de dag trad. Wat meer geestdrift zou men evenwel op prijs stellen. Pesa Silberszteín zong eerst een solo en daarna een duet met Mildred de la Fuente; beiden zingen aardig en vooral Pesa heeft een leuke trant, terwijl Mildred een erg aardige stem heeft. Of op zulk een avond zang in onze taal niet beter ter plaatse is dan Duitse stukken in betrekkelijk slecht uitgesproken Engels ten gehore te brengen, is een quaestie van smaak.

Wim Statius Muller, die Dussel speelde, was uitnemend. Deze jongeman komt er wel. Enkele variété nummers werden gegeven door Mar. van Weel, die met heel aardige voordracht Niki en de Luilak zong. Voorts door Rudy Levy van Suriname, die met een trekharmonica Russian Night speelde, gevolgd door de trotse A.M.S.-hymne, welke laatste door de in de zaal aanwezige A.M.S.-ers met de voeten werd medegespeeld. Dat was jammer. En als ons nog een opmerking van het hart mag: bij een concert behoort men geen ijsjes gedurende de stukken rond te delen en op te zuigen. Dat hindert degenen, die van de zang of de muziek komen genieten. Stellen wij de waardij dezer jeugdconcerten boven alle twijfel, dan zou het zeker goed zijn erop te letten, dat de jeugd zich ook gedrage als bij een concert.

Men moet de uitgevoerde stukken vanzelfsprekend niet beoordelen naar de strenge maatstaf der muziekcritiek. Wat geboden werd, was evenwel goed. Het was uitnemend binnen het kader van een jeugdconcert. Deze avond is geslaagd en met Reindert Gehrels, die de avond met een kort dankwoordje besloot — hij had zo hier en daar op geestige wijze al eens van zijn aanwezigheid doen blijken — hopen wij, dat er nog een honderd zulke avonden komen.

NOG WEL „SAVING CERTIFICATES".

Op 31 October meldden wij, dat John Anderson, de Britse Minister van Financiën in het Lagerhuis gezegd had, dat de uitgifte van oorlogsbons was gestaakt. Van welingelichte zijde vernemen wij thans, dat dit AP-bericht niet geheel volledig is. De 2½% oorlogsbons (war bonds) zijn nl. tijdelijk ingetrokken. Hoelang dit zal duren kon onze bron niet mededelen.

Daarentegen werd tegelijkertijd begonnen met de uitgifte van 1¾% schatkistbiljetten (credieten op korte termijn).

De 3% spaarverzekeringen (national saving certificates, dit zijn de dingen, die men bij de QPIM heeft) werden niet aangetast, omdat elkeen toch maar tot een bepaald bedrag hierin kan beleggen. In feite komt de genomen maatregel er dus op neer, dat Engeland begonnen is de oorlog te financieren met credieten op korte termijn, ul. schatkistbiljetten in de plaats van oorlogsbons. Dit komt Engeland natuurlijk goedkoper uit, want de schatkistbiljetten staan op 1¾% en de oorlogsbons op 2½%.

VERENIGINGSNIEUWS.

— **Katholieke Sport Centrale:** Hedenmiddag **Baseball:** Sithoc — Vencedor.

Voetbal: Intermulo competitie: Hendrikschool — A.M.S. (hedenmiddag Rifterein); Sithoc — Willem de Zwijgerschool (hedenmiddag, terrein Groot Kwartier).

Zondag: Voetbal: 14.45 uur Union Victory Stars — Mobilia; 16 uur Tropiaals — Jong Suriname.

MAANDOVERZICHT OCTOBER 1944.

Gedurende de October-maand werd het R.K. Zeemanshuis bezocht door 3780 zeelieden, waarvan ongeveer 1500 afkomstig uit de Verenigde Staten van Noord-Amerika. Logies werd verstrekt aan 33 zeelieden met een totaal van 546 dagen. Deze mannen waren geboortig van Nederland, het Verenigd Koninkrijk, Noorwegen, de Verenigde Staten, Denemarken en Canada. Op Rozenkrans-Zondag werd er door den Havenaalmoezenier een Plechtige Heilige Mis opgedragen voor het geestelijk en tijdelijk welzijn van alle zeelieden. Hunne Excellenties de Gouverneur en de Apostolische Vicarius waren hierbij tegenwoordig. Des avonds werd er voor de ontspanning der zeelieden een dansavond gegeven. Verder werd gedurende de afgelopen maand nog een biljartwedstrijd georganiseerd en werden er drie avonden gegeven, waarop smalle films werden vertoond.

„SYNTHETISCHE RUBBER PRACHTIG, MAAR DEUGT NIET VOOR ALLES", ZEGT P. HONIG.

Dr. P. Honig, directeur van het Nederlands Oostindisch Rubber Instituut, verklaarde op 9 November te San Francisco, dat zowel natuurlijke als synthetische rubber een eigen plaats in de na-oorlogse wereld zullen innemen. Dr. Honig, die tevens lid is van de Nederlandse economische missie voor Nederlands Indië, Curaçao en Suriname in de Verenigde Staten, sprak als zijn zienswijze uit, dat natuurlijke en synthetische rubber verschillende producten zijn en als zodanig zal elk zijn weg vinden na de oorlog op verschillend gebied.

Ik ben ervan overtuigd, zeide hij, dat synthetische rubber een prachtig vervangingsmiddel is voor natuurlijke rubber, maar een vervangingsmiddel betekent nog niet, dat het aan dezelfde eisen op chemisch en technisch gebied voldoet. Wij moeten dankbaar zijn, dat de synthetische nijverheid zich zodanig heeft ontwikkeld. Dit is van groot belang voor ons geweest bij de oplossing van het vervoerprobleem.

Wij weten momenteel, dat synthetische rubber de natuurlijke rubber overtreft voor electrische isolatie en dergelijke toepassingen. Toen hem gevraagd werd of hij geloofde, dat zowel de productie van synthetische als die van hevea en andere soorten natuurlijke rubber door de na-oorlogse markten geabsorbeerd kunnen worden, antwoordde Dr. Honig: „Het absorptievermogen is natuurlijk het productievermogen van de wereldindustrieën. Wij kunnen ongeveer het productievermogen schatten van de Verenigde Staten en van Groot Brittannië. Maar wij weten niets over Europa, noch weten wij precies hoeveel producten er van synthetische rubber gemaakt zullen worden.

Met het familie-kruis tegen zich aangeklemd komt een bewoonster van Leyte door de linies van de Noordamerikaanse 96e divisie. Haar kostbaarste bezit bracht deze vrouw zo in veiligheid.

De verhouding tussen synthetische en natuurlijke rubber zal uitgestippeld moeten worden. Er zal beslist moeten worden voor welke producten synthetische en voor welke producten natuurlijke rubber de voorkeur verdient. Wat betreft de guayule, een product dat nogal de aandacht trekt aan de Westkust van de Verenigde Staten, zeide Dr. Honig, dat hij niet geloofde, dat dit een vooraanstaande plaats zou innemen in de wereldhandel als een strategisch materiaal. Het is hoofdzakelijk van belang voor het Westelijk halfrond als een snel groeiende plant, die rubber voortbrengt in korte tijd.

Reist naar Australië en Nederland voor fondsen en specialisten.

De Nederlandse ontwikkeling van de natuurlijke rubber staat op het moment stil, tekende hij aan, maar voegde hij er aan toe, hij denkt binnenkort naar Australië te vertrekken van waaruit hij verdere plannen zal ontwikkelen voor het herstel van de rubberindustrie in het bevrijde deel van Nederlands Indië. Wat betreft de financiën, zeide hij, dat er fondsen beschikbaar zijn voor uitrusting en productie van 25% van de potentiële rubberbronnen van Indië. Hij wees erop, dat een belangrijk percentage van de bevolking van Nederlands Oost Indië in de rubber-nijverheid een middel van bestaan vindt. Dit, zeide hij, maakt een spoedige heropening van de nijverheid (liefst zo spoedig mogelijk) noodzakelijk.

Dr. Honig denkt spoedig na de bevrijding naar Nederland terug te keren teneinde een grote staf van specialisten te recruteren, die de rubberproductie in Nederlands Indië weer op het oud peil terug moeten brengen.

Dr. Honig werd door de Nederlandse Regering benoemd als afgevaardigde bij de vergaderingen, waar de na-oorlogse rubbervraagstukken besproken werden en hij woonde tevens de conferentie bij van de Herstel-commissie van de Verenigde Naties, te Montréal in September (Aneta).

Laatste nieuws

— **Doe Joegoslavische** radio meldt felle gevechten in Tirana, de hoofdstad van Albanië.

— **De Verenigde Staten** hebben besloten besprekingen te openen met andere landen teneinde te geraken tot overeenkomsten voor de vrije inwisseling van het nieuws over de gehele wereld. Washington heeft hiermede de eerste stap gezet, welke enige regering ooit nam in de geschiedenis om te komen tot een vrije, ongehinderde en onafhankelijke inwisseling van het nieuws om een beter verstandhouding tussen alle landen te kweken. Kent Cooper, Algemeen Bedrijfsleider en Directeur van de Associated Press, heeft sinds lang aangedrongen op dergelijke overeenkomsten als een middel om te helpen toekomstige oorlogen te voorkomen.

— **Radio-Moskou** zeide, dat duizend vrouwen van oorlogsinvaliden en buitenlandse arbeiders een vredesbetoging hielden in München. De Politie weigerde eerst een eind te maken aan de betogingen. Himmler liet een gemotoriseerde colonne van de SS aanrukken en duizend personen werden gearresteerd binnen de laatste dagen. Er zou ook een opstootje van buitenlandse arbeiders in Midden-Duitsland hebben plaats gevonden.

De Regering vraagt Coordinatie van Steunfondsen.

Gouverneur Kasteel: „Wij behoeven ons geen illusies te maken over wat in Nederland gebeurt".

Driemanschap Engels—Korthals—Lampe zal een nationaal werkcomité zien te vormen.

In een vergadering ten Stadhuize, welke twee uren duurde, hebben vertegenwoordigers van de verschillende Curacaose steunfondsen zich in principe bereid verkaard om te geraken tot een Nationaal Steunfonds, dat de werkzaamheden van alle zal coördineren.

De veradering was belegd door Zijne Excellentie den Gouverneur van Curaçao, die hiertoe de volgende steunfondsen uitnodigde:

Het Irene-fonds, het A.B.C. Baby-fonds (van Curaçao en Aruba), het Steunfonds Katholiek Nederland, Sanoc, Sanoa, Prinses Margriet Fonds, Comité Nederland, Fellowship of the Bellows, Afdeling Curaçao van het Nederlandse Rode Kruis en de Vrouwen Organisatie Curaçao.

Vrijwel alle waren vertegenwoordigd toen d Gouverneur om 11.20 uur de vergadering opende met het afroepen der bovenstaande namen.

Zijne Excellentie deelde mede een telegram ontvangen te hebben van den Minister van Koloniën, waarin melding gemaakt werd van de vorming van een Koninklijk Nederlands Steunfonds (de naam is willekeurig) dat de gelden van alle inzamelingen ten behoeve van Nederlandse oorlogsslachtoffers zal beheren en toezicht oefenen op de besteding daarvan. Tevens werd in het telegram aan den Gouverneur verzocht het daartoe te leiden, dat op Curaçao één of meer Comité's zouden worden opgericht om de werkzaamheden der plaatselijke steunfondsen te coördineren.

De Gouverneur, die de vergadering leidde, hield een toespraak van een half uur waarin Hij Zijn inzichten omtrent het te vormen comité uiteenzette.

Zijne Excellentie had o.a. overleg gepleegd met den Gouverneur van Suriname, die blijkbaar een gelijksoortig telegram ontving, om de mogelijkheid van een overeenkomst in verband met de organisatie te overwegen.

„Wij moeten ons geen illusies maken omtrent hetgeen in Nederland gebeurt en nog zal gebeuren", vervolgde Zijne Excellentie, die daarbij een beeld schilderde van de nood waarin Nederland verkeert. „Wie had kunnen denken, dat slechts een kwart eeuw nadat in Nederland Belgische kinderen werden opgenomen, Nederlandse kinderen een tijdelijk onderkomen in België zouden moeten vinden?"

„Er is reeds veel gedaan door Curaçao als zodanig en door particulieren. Doch er zal nog meer nodig zijn".

Zijne Excellentie vertelde hierbij, dat Zij bij Haar laatste bezoek aan Washington getracht had een schip te krijgen om levensmiddelen naar Nederland te kunnen sturen. De Heer Steenberghe zal nog trachten de toestemming te krijgen bij de War Shipping Administration.

Een der plaatselijke steunfondsen had ook het voorstel gedaan om extra belastingen te heffen ten behoeve van Nederland. Dit stuit echter op technische moeilijkheden, hoewel het Bestuur genegen is zulk een maatregel te overwegen ingeval blijkt, dat dit voorstel in brede kring instemming vindt.

De bedoeling van het Opperbestuur zal echter geweest zijn, dat de particuliere organisaties de hoofden bij elkaar steken om haar verrichtingen te coördineren. Hiertoe behoeft niet op zij gezet te worden wat reeds gedaan werd.

De Voorzitter was van mening, dat de aanwezigen even van gedachten zouden willen wisselen waarna getracht zou worden tot concrete plannen te komen.

Na de korte pauze, die aldus geboden was, bleek niemand tegen de oprichting van een nationaal Curaçaos werkcomité — alle eilanden omvattend — te zijn. Alvorens men overging tot de samenstelling daarvan wilde de Heer Leendert W. Korthals van het Comité Nederland evenwel opmerken, dat de aanwezige personen geen nationaal werkcomité zouden kunnen samenstellen, welke de bevolking voldoende zou vertegenwoordigen. Sanocs Chris J. H. Engels sloot zich hierbij aan, hetgeen bleek uit een debat tussen de beide steunfonds-vertegenwoordigers en den Gouverneur, die vond dat men toch ergens moet beginnen.

De quaestie van belasting heffen werd wederom betrokken in de discussie waarbij bleek, dat de Heer Korthals voorstander was van opcenten op de invoerrechten welke doo de gehele bevolking gedragen zouden worden.

Veschillende pesonen brachten nog hun of haar mening naar voren, doch tenslotte kwam men tot overeenstemming, dat een driemanschap, bestaande uit de Heren Engels, Korthals en Willem F. M. Lampe zal trachten tot de vorming van een Nationaal Werkcomité te komen in overleg met de besturen der verschillende organisaties. Dinsdag aanstaande zal dan verslag aan den Gouverneur worden uitgebracht. De Heer Norman M. Chumaceiro wilde nog een vergadering van alle besturen bijeenroepen en de Heer Lampe gaf als zijn inzicht te kennen, dat een Werkcomité diende te worden gekozen, waarin een lid van elk bestuur zitting zal hebben. Het Comité zal dan nog met andere personen kunnen worden aangevuld.

Zodra het Werkcomité uiteindelijk is samengesteld zal het een plan ontwerpen om zoveel mogelijk gelden in te zamelen ten behoeve van Nederlandse oorlogsslachtoffers.

Met dank aan allen voor hun medewerking sloot de Gouverneur de vergadering.

Waarschuwing.

De Koloniaal-Ontvanger op Curaçao waarschuwt hierbij de gezamelijke belasting-schuldigen wegens Inkomstenbelasting, dat ingevolge art. 75 van P.B. 1942 no. 247, voor of op den 15n November 1944 voldaan hadden moeten zijn de definitieve aanslagen in de Inkomstenbelasting 1943 gedagteekend voor 1 Juli 1944, voorts dat deze aanslagen thans invorderbaar zijn geworden, en verzoekt hun, ieder voor zooveel hem betreft de betaling daarvan te zijnen kantore te doen.

Curaçao, 16 November 1944.

De Koloniaal-Ontvanger.

Uit de Pers

JOURNALISTIEK EN OVERHEID.

Knickerbocker schrijft:

De meeste mogendheden hebben nu een ministerie voor perszaken. Sommigen bezaten dit reeds voor de oorlog. Velen hebben de noodzakelijkheid van een dusdanig departement gedurende de oorlog leren begrijpen. Nederland bezat vóór de oorlog een primitief kantoor, ressorterend onder het Departement voor Algemene Zaken. Dat was de Regeringspersdienst, een klein lichaam onder de conscïentieuze, doch weinig fantasie-rijke leiding van den Heer Lievegoed. De droogheid van dezen, overigens zeker niet onbekwamen oudjournalist, doordrong al het werk, dat van zijn bureau de wijde wereld inging. Tevoren stond onze ...ste Regeringspersdienst onder leiding van den Heer Plemp van Duiveland. Die was referendaris aan het Departement van Buitenlandse Zaken en — met alle respect voor zijn algemeen erkende qualiteiten — van zijn arbeid was nog minder bemerkbaar dan van dien van zijn opvolgers.

Gedurende de oorlog zijn wij evenwel véél verder gekomen. Wij hebben nu regerings-inlichtingen-bureaux te Londen, New York, Melbourne, Willemstad, Paramaribo en vertakkingen daarvan in veler heren landen: van Lissabon tot Montréal en van Buenos Aires tot Port-au-Prince. Deze vertakkingen hebben allerlei naam en vorm: van „bijkantoor" tot diplomatiek persattaché. Het ganse apparaat der regeringsvoorlichting herbergt enige honderden mensen en kost enige millioenen guldens. Zo moet het en zo moet het ook blijven. Het is niet alleen nodig dat dit apparaat na de oorlog in stand blijve, het is bovendien nodig, dat het verbeterd, geconsolideerd en uitgebreid worde.

Voor den vakman zitten hier veel problemen aan vast, wier bestaan de leek niet spoedig zou veronderstellen. Vraagstukken, elk van zeer principiële aard. Dat van de wezenlijke vrijheid van de pers bijvoorbeeld. Zozeer is dit vrijheid hartebloed van de journalistiek, dat het begrip „ambtelijke journalistiek" in de ogen van menigen journalist niet anders dan een verschrikkelijke anomalie, een contradictio in terminis mag heten.

Juist de meest frisse elementen onzer journalistieke samenleving zullen zich dus niet gemakkelijk laten vinden voor zulk een ambtelijke functie en het gevaar is zeker niet denkbeeldig, dat het vooral de „drogen" en gemakzuchtigen, de gareelgangers en de „klerken" onzer journalistiek zullen zijn, die voor betrekkingen in het regerings-perssapparaat gevonden zullen worden.

De keuze zal niet groot en ook niet gemakkelijk zijn.

Doch dit is een — zij het belangrijke — quaestie van later zorg. Het voornaamste is, dat beseft worde, dat een uitgebreide regeringsvoorlichtingsdienst met staven en bureaux in alle vier rijksdelen en met vertakkingen over de gehele wereld nodig is. En dat deze noodzakelijkheid na de oorlog — wanneer Nederland zijn handels- en culturele relaties moet gaan hervatten of uitbreiden — in nog grotere mate aanwezig zal zijn, dan gedurende de oorlog het geval was.

Ongetwijfeld zullen de Sjaalmannen gereed staan om deze noodzakelijkheid te bestrijden. Hun woord moge dan onverhoord blijven.

WERELD NIEUWS

„AMERICA" EN DE RUSSISCHE POLITIEK.

„Rusland zal geen vrede kunnen vinden tenzij Rusland de gelegenheid krijgt God te vinden", aldus zegt een artikel in „America" een Katholiek weekblad dat in de Verenigde Staten verschijnt.

Erop wijzend dat op grond van zelfbelang Premier Stalin een langdurige periode van vrede nodig zal hebben wanneer de oorlog voorbij is vervolgt het artikel: „Een ogenblik leek het erop alsof Stalin, de realist, dit alles besefte. Hij aanvaardde het Atlantisch Handvest. Hij tekende het Moskou-Pact, dat op zijn minst de grondslag van een rechtvaardige wereldorde vestigde. Hij kwam bijeen met de andere grote Mogendheden te Teheran om het Moskou-Pact verder uit te werken. Sindsdien schijnen zijn realisme en zijn schranderheid hem verlaten te hebben. Zijn houding ten opzichte van Polen kan voor hem niets winnen dan de haat van Polen en het wantrouwen van de wereld. Het verstompte cynisme waarmede zijn Pools comité de opstand van de Polen in Warszawa en de bloedige onderdrukking ervan behandelde kan moeilijk de goede wil van zijn naasten buur winnen. De wijze waarop hij over het algemeen het Poolse vraagstuk heeft aangepakt is de van een dommen snoever geweest, die zich verheugt in een macht welke op het ogenblik onweerstaanbaar is".

Na een nieuwe blunder van den Sovjet-dictator te hebben ontdekt verklaart het artikel: „Tweemaal binnen korte tijd heeft hij het Vaticaan aangevallen. Zelfs indien wij de onrechtvaardigheid en de valsheid in die aanvallen negeren, blijven zij nog monumenten van domheid. Rusland kan gewoon geen vrede vinden tenzij Rusland de gelegenheid krijgt God te vinden.

Stalin moet, zo hij schrander is, onderhand wel hebben geleerd dat hij, evenmin als de propaganda of de uithongering of de OGPU of concentratiekampen of de dood de godsdienst in de harten van het Russisch volk niet kan doden. De geschiedenis van welk land dan ook zou hem moeten vertellen dat hij niet kan hopen den Stedehouder van Christus te bestrijden. Thans, meer dan ooit, bekleedt de Stedehouder van Christus een plaats van eer en respect in de beschaafde wereld. Stalin kan niet hopen een vooraanstaande plaats in die beschaafde wereld in te nemen als hij valsheden en smaadwoorden werpt naar het Vaticaan, schrijft het blad.

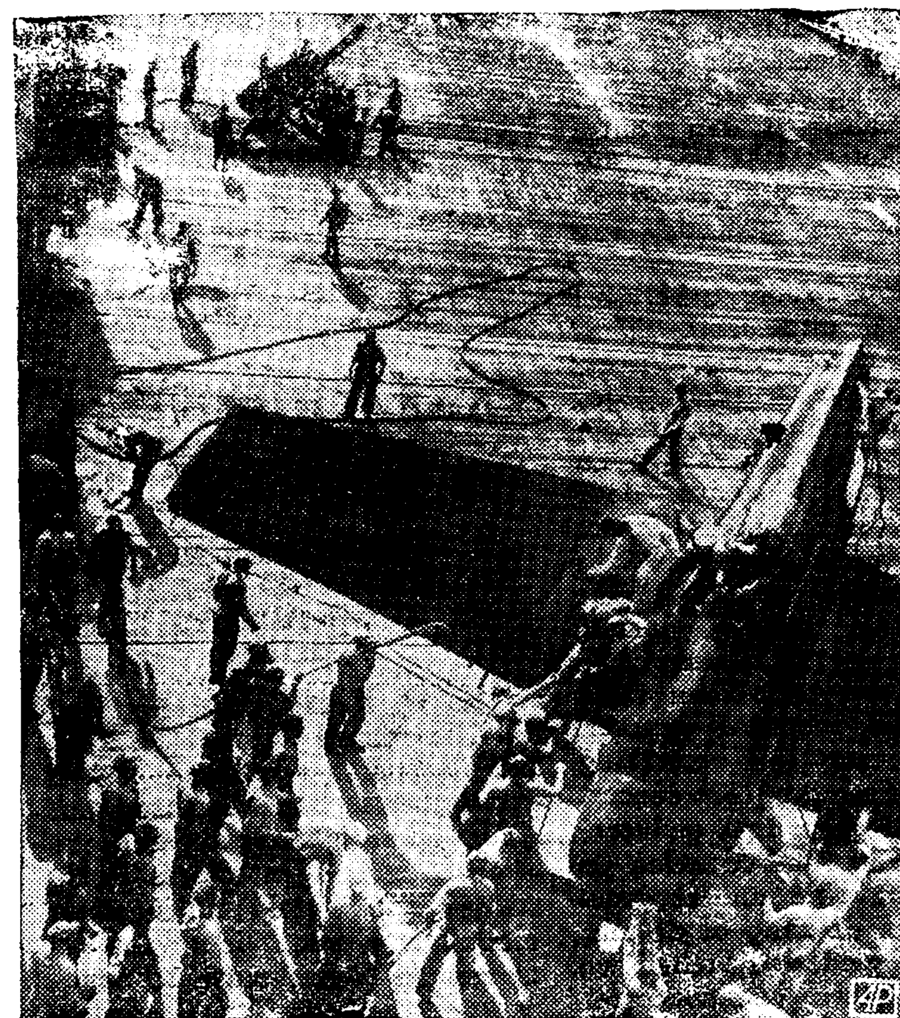
JAPANSE METHODEN.

De Britse Minister van Oorlog James Grigg deelde aan het Lagerhuis mede, dat de Japanners in September hun eigen mensen redden van een zinkend transportschip nabij Singapore, doch 1300 Britse en Australische krijgsgevangenen in zee lieten omkomen. Hij zeide, dat Noordamerikaanse duikbootbemanningen haar leven in de waagschaal stelden om de gevangenen te redden, doch dat de meesten verdronken. 150 Schipbreukelingen zijn in Engeland aangekomen.

„Wij hebben de beschermende mogendheid (Zwitserland) gevraagd een zo krachtig mogelijk protest namens ons in te dienen", zeide de Minister. „Het is nodig dat de Japanners weten dat wij weten hoe zij zich gedragen en wij zijn van plan hen ervoor verantwoordelijk te houden" (Londen, (AP) 17.11).

VAN HET DUITS IN HET FRANS.

Radio-Oranje bracht het verhaal van een predikant in Frans Lotharingen. Deze predikant was doende in het Duits te prediken, in overeenstemming met de door de Duitsers gegeven voorschriften. Als een bewijs hoe snel en hoe onverwacht de geallieerde opmars ging, zeide Radio-Oranje: Halverwege de preek zagen de parochianen tot hun verbazing een man de preekstoel opgaan en de predikant iets in het oor fluisteren. Terstond ging deze verder in het Frans, terwijl de parochianen een ogenblik later buiten het voorbijratelen van de geallieerde tanks hoorde". Deze uitzending werd opgevangen door de officiële Noordamerikaanse luisterposten (ncwc).

Doordat de remmen en het landingsgestel van zijn vliegtuig weggeschoten waren bij een aanval op Manilla, moest een Noordamerikaanse vlieger een noodlanding uitvoeren op een vliegdekschip. De staart van het vliegtuig werd hierbij afgerukt (zie achtergrond). De gewonde vlieger wordt uit de stuurstoel gelicht (voorgrond).

PERSCONFERENTIE VAN ROOSEVELT.

President Roosevelt zeide op een persconferentie te hopen, dat een wet welke voorziet in één jaar dienstplicht voor alle jongemannen in deze winter door het Congres zal worden aangenomen.

De President verontschuldigde zich voor zijn late aankomst op de persconferentie door te zeggen, dat hij de militaire ontwikkelingen in Europa op de voet volgde. In antwoord op vragen zeide Roosevelt tot de verslaggevers, dat hij geen voortgang gemaakt heeft over de voorgenomen bijeenkomst met Churchill en Stalin. Doch hij herhaalde zijn verklaring van de vorige week, dat zij alle drie elkaar zo spoedig mogelijk wensen te zien. Toen hem gevraagd werd of hij van plan was De Gaulle's uitnodiging voor een bezoek aan Parijs te aanvaarden, zeide Roosevelt dat eens te willen doen, doch eens is nogal vaag, omdat hij gelooft, dat het thans belangrijker is om Churchill te zien (Washington, (AP) 17.11).

VLIEGENDE BOMMEN OP DE V.S.?

Een bericht in de „Daily Mail" uit Stockholm zeide, dat Duitse schepen en duikboten, welke zijn uitgerust om de Atlantische Oceaan binnen te varen en vliegende bommen te lanceren op de steden aan de Noordamerikaanse Oostkust, aan de Noorse kust zijn samengetrokken.

De correspondent van het nieuwsblad Walter Farr schreef deze inlichtingen toe aan „hoge onzijdige kringen". Hij zeide vernomen te hebben, dat de duikboten en andere vaartuigen uitgerust zijn om vliegende bommen af te schieten op zulke doelen als New York, Philadelphia of steden verder het land in (Londen, (AP) 17.11).